

KINH CHÁNH PHÁP NIỆM XỨ

QUYỂN 9

Phẩm 3: ĐỊA NGỤC (Phần 5)

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn vùng nào khác nữa. Vị ấy thấy nghe, biết còn vùng khác tên “Thọ khổ não kiên cố không thể nào chịu nổi” là vùng thứ ba thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì chúng sinh sinh ở vùng này?

–Vị ấy thấy, nghe, biết người nào thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu thì bị đọa vào ngục “Thọ khổ não kiên cố không thể nào chịu nổi” thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Nghiệp và quả báo đã nói ở trước. Nay nói về vọng ngữ.

Vọng ngữ là: Mượn lệnh của vua, quan, hoặc vì người khác hay chính mình mà nói láo, hoặc nói láo để được của cải, để khỏi lo sợ, hoặc làm chứng cho người một cách hư dối, hoặc nói láo để mưu sinh, do nghiệp ác ấy, khi chết, người này bị đọa vào ngục “Thọ khổ não kiên cố không thể nào chịu nổi” thuộc địa ngục Đại khiếu hoán, chịu khổ não lớn. Nỗi khổ đó là: Do nghiệp ác, thân sinh ra rấn bò khắp trong thân, rút gân tội nhân, ăn hết các bộ phận của thân như lá lách, ruột... chúng bò lổm ngổm nơi thân. Tội nhân ở ngục ấy chịu nỗi khổ do rấn và chất độc gây ra còn khó chịu hơn nỗi khổ về lửa. Nỗi khổ ấy không có giới hạn, không thể chịu đựng, không thể nói đủ. Vậy mà tội nhân lại không chết và chịu khổ cùng cực trong mọi lúc. Hễ còn nghiệp ác là họ còn chịu khổ không dứt. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi nơi ấy. Nếu trong quá khứ có nghiệp lành đã chín, không sinh vào loài ngựa quý, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì khi vừa thọ thai người mẹ liền đau bệnh, từ lúc thọ thai đến lúc sinh, bệnh người mẹ không hề thuyên giảm, khi vừa sinh ra, người ấy đã mang bệnh, tất cả thầy thuốc không thể chữa trị. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn nơi nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có nơi khác tên Tùy ý áp là vùng thứ tư thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy, nghe, biết người nào thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu, nói láo nên bị đọa vào ngục Tùy ý áp thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Nghiệp và quả báo của việc sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu đã nói ở trước. Nay nói về vọng ngữ. Có người biết ruộng đất của người khác nhưng tìm cách chiếm đoạt, đến lúc tranh cãi thì nói láo, nói quanh co, nói không ngay thẳng để cướp đoạt ruộng đất của người. Người ấy dùng lý lẽ đàn áp người kia để giành phần thắng. Do nghiệp ác ấy, khi chết người đó bị đọa vào ngục Tùy ý áp thuộc địa ngục Đại khiếu hoán chịu khổ bị ép. Nỗi khổ đó đã nói ở trước. Tất cả những nỗi khổ ở các địa ngục trước đều có ở địa ngục này. Thấy địa ngục này, tất cả các tội nhân ở những địa ngục trước thấy đều chỉ mà nói “ấy là địa ngục”.

Nỗi khổ ở đây là: Có hai túi thổi lửa bằng sắt, bên trong đựng đầy gió. Ngục tốt bỏ tội nhân vào lò lửa như là bỏ sắt, rồi dùng túi thổi mạnh, sau đó chúng dùng kèm gắp tội

nhân bỏ lên đe sắt và dùng chày sắt nện. Nện rồi lại bỏ vào lò, dùng hai túi sắt thổi tiếp như trước. Do nghiệp ác, lửa dữ bùng cháy, ngục tốt càng thổi mạnh, rồi lấy kẽm gấp họ ra đặt trên đe, dùng chày sắt nện hết sức và liên tục, vậy mà tội nhân vẫn không chết. Ngục tốt gấp họ bỏ vào vạc nước sôi cho họ chết đứng trong đó. Tội nhân chịu nỗi khổ không dứt như vậy. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngạ quỷ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì thường khát, hay sân hận, không được người khác tin tưởng. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn vùng nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có vùng khác tên Nhất thiết ám là vùng thứ năm thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy có người thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu và nói láo nên bị đọa vào ngục Nhất thiết ám thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Nghiệp và quả báo của việc sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu đã nói ở trước. Còn vọng ngữ là: Có người gian dâm với phụ nữ của người khác, nhưng nói dối với mọi người hoặc với vua là không có xâm phạm người phụ nữ ấy, khiến gia đình người phụ nữ đó bị phạt oan. Do nghiệp ác ấy, khi chết người đó bị đọa vào ngục Nhất thiết ám thuộc địa ngục Đại khiếu hoán chịu khổ não lớn, chẻ đầu kéo lưỡi ra rồi lấy dao cắt, cắt xong, lưỡi mọc trở lại, ngục tốt lại dùng dao lửa cắt lưỡi khiến tội nhân rất đau đớn. Trải qua vô lượng năm, hễ còn nghiệp ác là họ còn chịu khổ không dứt. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngạ quỷ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì mắt mù, tai điếc, thường đi ăn xin ở đầu đường, xó chợ, người ấy nhận người ăn xin như vậy làm cha mẹ, tuổi thọ ngắn, không có vợ con. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn nơi nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết lại có nơi khác tên Nhân ám yên là vùng thứ sáu thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy biết người nào thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu và nói dối thì bị đọa vào ngục Nhân ám yên thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Nghiệp và quả báo của việc sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu đã nói ở trước. Nay nói về vọng ngữ. Có người hùn vốn, đốt hương cam kết và thề hẹn với người khác để làm ăn sinh sống. Người ấy làm ăn ở nơi khác kiếm được nhiều của cải nhưng nói dối là không kiếm được gì và không chia cho người kia. Như vậy người ấy là tên giặc ăn cướp của cải của người khác. Do nghiệp ác đó, khi chết người ấy bị đọa vào ngục Nhân ám yên thuộc địa ngục Đại khiếu hoán chịu khổ não lớn. Nỗi khổ đó đã nói ở trước.

Tất cả những nỗi khổ mà các địa ngục trước phải chịu đều có ở địa ngục này. Ngoài ra, địa ngục này còn có nỗi khổ ghê gớm hơn đó là tất cả các bộ phận của thân đều bị cắt hết, cắt xong, các bộ phận ấy sinh trở lại và tiếp tục bị cắt ngay khi còn non yếu. Cứ như thế, các bộ phận ấy bị cắt rồi sinh trở lại, rồi bị cắt tiếp. Đó là quả báo khổ sở của nghiệp ác. Tất cả thịt rã hết chỉ còn trơ xương.

Trong thân họ sinh trùng có mỏ bằng kim cương, thân bốc lửa, có đủ màu sắc, trùng ấy ăn thân họ. Chịu đủ loại khổ, họ kêu la rất to. Họ chịu khổ như vậy suốt vô lượng năm. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu trong quá khứ có

nghiệp lành đã chín, không sinh vào loài ngựa quý, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì toàn thân đều lỗ lói, hôi thối, trên đầu sinh loại trùng ẩm ướt, thường không có quần áo, nghèo thiếu khốn khổ, giả sử có chút ít đồ đạc thì đều là đồ vá, có nói gì ra đều không được ai tin, không được người yêu mến, không biết làm ăn. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn vùng nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có vùng khác tên Như phi trùng đọa là vùng thứ bảy thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì mà chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy có người thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu, nói láo nên rơi vào ngục Như phi trùng đọa thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Nghiệp và quả báo của việc sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu đã nói ở trước. Nay nói về vọng ngữ. Có người lấy vật của chúng Tăng như là lúa hoặc y đem đi mua bán, mua rẻ bán mắc kiếm được lời, không đưa cho chúng Tăng và nói dối với chúng Tăng là không có lời. Do tâm tham người ấy nói dối là: Tôi chỉ thu được chừng này chớ không có gì khác. Việc mua bán của tôi chỉ được bao nhiêu đó thôi. Vì tham nên người ngu si ấy đã nói láo để kiếm sống. Do nghiệp ác ấy, khi chết người đó bị đọa vào ngục Như phi trùng đọa thuộc địa ngục Đại khiếu hoán chịu khổ não lớn, bị chó sắt cắn xé bụng rồi ăn ruột, ăn lưng, bị ngục tốt cầm búa rìu bốc lửa hừng hực róc thịt trên thân, bỏ lên cân cân rồi đem cho chó ăn.

Ngục tốt lại dùng búa rìu rất bén chặt xương, lấy tủy cho chó ăn, dùng móc sắt phát lửa móc rách bên dưới cằm, rồi dùng kềm sắt phát lửa rút đứt lưỡi ra. Tội nhân bị xua đuổi đứng dậy và bị móc sắt bốc lửa móc thân thể khiến thịt đều bị rách nát, bị rút gân, tất cả các bộ phận trên thân đều bị móc.

Người gây nghiệp ác nói láo tự tạo nghiệp ác, tự chịu quả báo như vậy.

Khi được thoát khỏi cảnh khổ ấy, người mắc tội vọng ngữ lại bị ngục tốt dắt vào nơi có lửa lớn đầy khắp. Như con thiêu thân, tội nhân thường bị thiêu, thiêu rồi sống trở lại, sống rồi lại bị thiêu, suốt vô lượng năm như vậy. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngựa quý, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì sinh trong gia đình nghèo khổ, hạ tiện, vừa sinh liền bị đốt, giả sử có nhiều người bảo vệ kỹ lưỡng thì họ vẫn bị thiêu. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn nơi nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có nơi khác tên Tử hoạt đặng là vùng thứ tám thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy, nghe, biết có người thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu và nói dối nên bị đọa vào ngục Tử hoạt đặng thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Như đã nói ở trước, tất cả các khổ não mà những địa ngục trước có thì địa ngục này đều có đủ. Ngoài ra, ở đây còn có khổ não khác, tội nhân bị ngục tốt dùng gậy đập chết, vừa rút gậy lên liền sống trở lại. Suốt vô lượng năm, họ chết rồi sống lại, sống rồi lại chết, họ bị như vậy là do nghiệp ác.

Được thoát khỏi khổ ấy rồi, họ thấy rừng hoa sen và vôi vàng chạy đến để mong được cứu giúp, che chở.

Họ thấy trong ấy đầy hoa xanh. Do nghiệp ác gì họ mắc quả báo này? Đó là có

người chẳng phải người xuất gia nhưng để ăn cướp bèn mặc y phục của người xuất gia. Có nhiều người muốn đi vào vùng hoang vắng gặp người ấy và hỏi: “Nơi hoang vắng đó có cướp không?”.

Người ấy biết là có cướp, nhưng đáp là không có. Những người kia đến đó và bị giặc cướp đoạt hết của cải.

Do nghiệp nói dối và người kia tin như vậy nên họ chịu quả báo tương ứng với nghiệp thấy hoa sen phát ánh sáng xanh thật ra là lửa. Ngục tốt bắt tội nhân trói trong hoa sen rồi lấy lửa đốt. Do không có chân nên họ không xuống được. Vì nghiệp ác nên tội nhân không có tay, chân, mắt. Suốt vô lượng năm, tội nhân thường bị thiêu nấu trong hoa sen đầy lửa, chết rồi sống trở lại. Hễ còn nghiệp ác là họ còn chịu khổ không dứt. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngạ quỷ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì nói năng không dựa vào đạo lý, chỉ nói quanh co theo ý nghĩa của chính mình, giả sử được của cải thì bị vua tịch thu, bắt bỏ vào ngục cho đến chết. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn nơi nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có nơi khác tên Dị dị chuyển là vùng thứ chín thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy, nghe, biết có người thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu và nói láo nên bị đọa vào ngục Dị dị chuyển thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Nghiệp và quả báo của việc sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu đã nói ở trước. Còn vọng ngữ là gì?

Có người nói láo, nịnh hót quanh co để khiến người khác thắng hoặc thua, được lợi ích hoặc bị suy kém, được sống hoặc bị chết... Hoặc là có người làm thầy bói, giỏi việc coi bói, bói việc chi cũng đúng? Hoặc là có người có đức, thường nói lời chân thật được người đời tin tưởng. Đến một lúc họ có người hỏi về một việc gì đó, người này mới nghĩ rằng: “Ta không nói láo, mọi người đều biết và đều tin, nay ta nói láo chắc mọi người đều cho là thật”.

Nghĩ như vậy rồi, họ liền nói láo khiến cho cả đất nước đều bị mất mát. Nếu người cầm đầu chết thì kẻ thù của họ sẽ cướp đoạt lẫn nhau, lấy hết của cải. Tuy nói láo mà người ấy được mọi người tin. Người ấy bề ngoài có vẻ chân chánh nhưng thật ra là kẻ cướp. Do nghiệp ác ấy, khi chết người đó bị đọa vào ngục Dị dị chuyển thuộc địa ngục Đại khiếu hoán, chịu khổ não lớn. Nỗi khổ đó là: Ở địa ngục ấy, từ đằng xa tội nhân thấy cha mẹ, tôi tớ, bạn bè anh em kết nghĩa là những người họ đã gặp trước kia và được những người ấy an ủi vỗ về. Nghe lời thân ái, tội nhân vội chạy mau lại mong được cứu giúp, che chở, nhưng thành ra chạy đến nơi khác, rơi vào sông tro như đá rơi xuống nước, chìm xuống rồi lại trôi lên, toàn thân chịu khổ não lớn, kêu gào thật to. Tội nhân lại thấy cha mẹ, vợ con, anh em kết nghĩa nên vội vàng chạy lại. Do có nghiệp ác, đường đi sinh ra móc sắt, móc thân thể của họ. Khi đến nơi lại bị ngục tốt bắt và dùng cửa sắt phát lửa cửa xẻ thân họ như là cửa gỗ. Thoát được nơi ấy thì tội nhân chỉ còn tro xương, tất cả các bộ phận của thân đều bị rách nát.

Khi chạy đến nơi khác, tội nhân lại bị ngục tốt bắt bỏ vào bánh xe đao bằng sắt phát lửa. Do nghiệp ác bánh xe sắt đó được gắn đầy đao bén ở cả trên lẫn dưới, bánh xe ấy quay nhanh, lửa ngọn bùng cháy mài xát người mang nghiệp nói láo nát như cám, nát

rồi họ sống trở lại. Khi thoát khỏi bánh xe đao ấy, tội nhân lại thấy cha mẹ, vợ con, bạn bè kết nghĩa nên vội vàng chạy lại để mong được cứu giúp, che chở. Trong khi họ chạy, trên đường cái sinh ra nhiều móc sắt phát lửa, có con sư tử hung dữ do nghiệp ác sinh ra, bắt tội nhân đặt giữa hai hàm răng trong miệng. Ngực tốt dùng móc sắt phát lửa móc tội nhân ra, ra rồi, họ nhớ lại và chạy tiếp khiến đôi chân bị rách nát, lửa cháy dữ dội làm toàn thân không dừng. Khắp thân họ đều có mụn nhọt, xương, mạch đều rã hết. Đó là quả báo tương ứng với nghiệp vọng ngữ.

Người ấy tự xưng: “Ta là người nói thật” mà lại nói láo với tâm quanh co nịnh hót, làm sai lệch và vu khống lời của người khác. Thấy cha mẹ, vợ con, anh em kết nghĩa nhưng người nói láo ấy bị khổ não cùng cực. Suốt vô lượng năm, họ thường bị thiêu, nấu, xẻ, đánh như vậy. Hễ nghiệp ác chưa hết là họ còn chịu khổ không dứt. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngạ quỷ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì nghèo khổ hạ tiện, các căn thiếu hụt, thường đau ốm, mọi người đều ghét, ganh và không tin tưởng, mọi thứ đều dơ bẩn, làm việc gì cũng đều thất bại, cầu mong gì cũng không được. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiêu hoán xem còn vùng nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có vùng khác tên Mất hy vọng là vùng thứ mười thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy, nghe, biết có người nào thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu và nói láo thì bị đọa vào ngục Mất hy vọng thuộc địa ngục Đại khiêu hoán. Nghiệp và quả báo của việc sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu đã nói ở trước. Nay nói về vọng ngữ.

Người nào đối với người đau khổ, người bệnh, người đói khát, nghèo khổ, cô độc, hạ tiện, ngu si, cùng khổ, không có lúa gạo, đồ nấu ăn, đồ ăn uống, y phục, giường nằm, nhà ở, hoặc họ xin hoặc không xin, người ấy hứa cho mà cuối cùng không cho, khiến người kia thường chờ mong trong thời gian dài, thì do nghiệp ác ấy, khi chết người đó bị đọa vào ngục Mất hy vọng thuộc địa ngục kia chịu khổ não lớn.

Vì nghiệp ác trước kia hứa cho người khác thức ăn mà không cho, nên người ấy thấy trong địa ngục có đủ loại thức ăn chính hoặc thức ăn phụ ngon lành, đặt ở nơi rất xinh đẹp. Quá đói khát, người ấy chạy vội đến chỗ để thức ăn. Từ xa, họ thấy thức ăn ấy rất là ngon lành, đáng ưa, rất sạch sẽ, nhưng khi đến nơi thì chỉ thấy nước sôi bốc lửa hừng hực. Do nghiệp ác, trong lúc họ chạy đến nơi ấy, móc sắt nổi lên đầy đường móc lấy thân thể, cho đến khi họ chạy tới nơi. Đến nơi ấy rồi, thức ăn mà họ thấy đều là nước sôi, bốc lửa phừng phực, hôi thối và có màu xấu xí. Đó là do nghiệp ác nói láo của họ gây ra.

Khi đến gần và thấy vậy, họ liền bị rơi vào trong ấy, nếu người phải hơi ấy, mũi liền bị thiêu và rơi xuống, nếu thân đụng vào nước ấy thì toàn thân đều bốc cháy như con thiêu thân. Nước sôi lần lượt thiêu các bộ phận như môi, cổ họng, tim, lá lách, ruột, sinh tạng, thực tạng rồi đi ra ngoài theo đường phía dưới.

Người nào hứa cho người khác quần áo, tọa cụ, ngọa cụ, nhưng sau đó không cho thì người nói láo ấy bị nóng lạnh công kích chịu khổ não lớn không ai cứu giúp, phải ngồi trên giường bằng đồng nóng khiến toàn thân đều tan chảy, tan rồi lại bị đốt nóng. Sau đó tội nhân sống trở lại.

Người nào hứa cho người khác nhà ở mà không cho thì do nghiệp nói láo đó bị đặt vào trong vạc hoan hỷ, vạc tùy hỷ rộng năm mươi do-tuần, chứa đầy nước sôi sủi. Tội nhân đầu bị chúc ngược xuống đất, khi đã vào trong vạc thì bị chín rục từ trên xuống dưới, phần nào chưa chín thì chìm, phần nào chín rồi thì nổi, phần đã nổi lên lại chìm xuống dưới. Khi đã chín rục rồi, thịt trên toàn thân đều bị tróc, gân da xương đều rã rời, tất cả các bộ phận đều bị hao mòn.

Vạc ấy rất tối, bên trong chứa đầy nước sôi sủi đốt thân tội nhân khiến họ kêu gào la khóc. Sau khi bị nấu, tội nhân vào vạc khác và lại bị nấu chín, chín rồi thì nổi lên và đi ra. Quá trình thiêu nấu xảy ra trong vạc này cũng giống như ở vạc đầu tiên, tội nhân lên xuống, ra vào, lúc hợp, lúc tan.

Lúc bị bỏ vào vạc, tội nhân phải tiếp xúc với nhiệt độ rất nóng, khiến họ nhào lộn trăm ngàn lần, thân thể bị chia thành trăm ngàn khúc, rồi sống trở lại và cùng các tội nhân khác tiếp xúc với nhiệt độ rất nóng, khiến họ nhào lộn trăm ngàn lần, thân thể bị chia thành trăm ngàn đoạn. Do nghiệp ác nói dối trói buộc, nên họ chịu khổ trong mọi lúc. Hễ còn nghiệp ác là họ còn chịu khổ không dứt. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngạ quỷ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì bị làm nô lệ cho người mà đời trước họ đã lừa dối, hứa mà không cho, hoặc là làm nô lệ cho người khác do nghiệp khác. Nghiệp khác là do từ vô thủy đến nay đời đời bị trôi lăn, tạo đủ loại nghiệp ác, bị tùy thuộc vào thế gian sinh tử lưu chuyển khắp nơi, do đó khó mà gặp nhau, bị dây nghiệp ưa thích trói buộc nên trôi lăn ở các nơi khác, không thể gặp nhau, thường không có đồ ăn uống, giường nằm, nhà cửa, thuốc trị bệnh, thường bị mọi người làm nhục. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn nơi nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có nơi khác tên Song bức não là vùng thứ mười một thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì mà chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy có người thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu, nên bị đọa vào ngục Song bức não thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Nghiệp và quả báo của chúng đã nói ở trước. Nay nói về vọng ngữ. Khi tụ tập ở trong làng hoặc xã, với tâm ngã mạn hoặc sân hận, hoặc ganh ghét, hoặc tranh đua, người ấy nói láo, lừa dối, phá hoại cả mình lẫn người. Do người ấy nói láo nên những người ở đó bắt phạt người kia và người ấy lấy đó làm vui. Vì tích tụ nhiều nghiệp ác như vậy nên khi chết, người ấy bị đọa vào ngục Song bức não thuộc địa ngục Đại khiếu hoán chịu khổ não lớn. Nỗi khổ đó nặng nề hơn tất cả các nỗi khổ mà tội nhân ở các địa ngục Hợp, Hắc thăng, Khiếu hoán phải chịu.

Do nghiệp ác, nơi đó có sư tử răng phát lửa bắt tội nhân khiến họ phải chịu đủ thứ khổ não như đã nói ở trước. Thoát được rồi, họ lại bị sư tử đưa lên ăn thịt. Khi đưa lên ăn thì họ chết, nhưng vừa bỏ xuống thì họ sống trở lại và bị ăn tất cả các bộ phận của thân. Bị ăn xong, họ sống trở lại và tiếp tục bị ăn. Bên trong hàm răng của sư tử chứa đầy lửa và sư tử dùng răng đó ăn thịt tội nhân. Ở trong miệng sư tử, tội nhân chịu hai loại khổ là bị nhai và bị thiêu. Suốt vô lượng năm, tội nhân thường bị thiêu, bị ép rất khổ não. Hễ còn nghiệp ác là họ còn chịu khổ không dứt. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngạ quỷ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì do nghiệp ác nên bị

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

rắn cắn chết, hoặc bị sư tử, cọp, gấu giết và ăn thịt. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn nơi nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có nơi khác tên Địch tương áp là vùng thứ mười hai thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì mà chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy có người thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu, nói dối nên bị đọa vào ngục Địch tương áp thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Nghiệp và quả báo của việc sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu đã nói ở trước. Còn vọng ngữ là gì?

Có những người anh em hoặc gần hoặc xa tranh giành quyền lợi với nhau. Những người ấy hoặc cùng một cha, hoặc cùng một tổ tiên, hoặc là anh em chú bác tranh cãi nhau về việc chia của. Có người bà con rất xa tới những hai mươi mốt đời đến để làm chứng.

Vì muốn được lợi nên có người trong số họ nói láo, tự biết không phải sự thật mà cố thuyết phục người làm chứng chấp nhận ý sai, tìm cách nói láo. Do tích tụ nhiều nghiệp ác như vậy, khi chết, người đó bị đọa vào ngục Địch tương áp thuộc địa ngục ấy chịu khổ não lớn. Nỗi khổ đó là: Tất cả những nỗi khổ có trong các địa ngục trước thì địa ngục này đều có đủ, ngoài ra, ở đây còn có những nỗi khổ nặng nề hơn.

Do nghiệp ác lừa dối người thân, ở địa ngục ấy có kéo sắt cắt thịt của tội nhân đem bỏ vào miệng họ rồi ép phải ăn. Do nghiệp ác thịt đó không tiêu.

Ngục tốt nói kệ trách họ:

*Nói thật được an lạc
Nói thật đạt Niết-bàn
Nói dối sinh quả khổ
Nay đến đây nhận chịu.
Nếu không bỏ nói dối
Thì chịu tất cả khổ
Thật ngữ không cần mua
Có được rất dễ dàng.
Chẳng phải nước khác đến
Chẳng phải người khác cho
Sao lại bỏ thật ngữ
Và ưa thích vọng ngữ.
Thật ngữ, lời thù thắng
Nhờ nó được các pháp
Thật ngữ đèn sáng nhất
Như Lai nói như vậy.
Thật ngữ là thuốc hay
Thường dẹp trừ khổ não
Việc ác ta không dạy
Do ngu si người làm.
Người tự tạo nghiệp ác
Nay trở lại nhận chịu
Hết nghiệp mới thoát được
Kêu la có ích gì?*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Mình bị nghiệp ác lừa

Nay đi theo kêu gào

Tự dối là ngu si

Kêu gào lại càng ngu.

Quả trách tội nhân rồi, ngục tốt lại tạo vô lượng khổ não như đã nói ở trước. Hễ nghiệp ác chưa hết là họ còn chịu khổ không dứt. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngựa quỳ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì thường bị người khác lừa dối, thường bị người khác cướp đoạt của cải, được của cải rồi liền bị mất, không được ai tin tưởng. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn nơi nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có nơi khác tên Kim cang chủy ô là vùng thứ mười ba thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy, nghe, biết có người nào thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu và nói dối thì bị đọa vào ngục Kim cang chủy ô thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Địa ngục này đủ tất cả các khổ não có ở trong các địa ngục trước. Nghiệp và quả báo của việc sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu đã nói ở trước. Nay nói về vọng ngữ.

Có người hứa với chúng Tăng cúng dường thuốc cho người bệnh, nhưng sau đó không cúng, nên khi chết người ấy bị đọa vào ngục Kim cang chủy ô thuộc địa ngục Đại khiếu hoán chịu khổ não lớn.

Do nghiệp ác hứa mà không cho, chim quạ có mỏ bằng kim cang rửa thịt người ấy để ăn. Khi chim mổ xong, chỗ bị mổ sinh trở lại, mềm mại giống như hoa sen. Vì chỗ ấy còn mềm nên khi bị rửa thì rất đau đớn. Thế mà phần thịt vừa sinh ra mềm hơn lúc trước, lại bị mổ nên khổ não càng tăng thêm. Suốt vô lượng năm, tội nhân bị chim mổ ăn như vậy.

Thoát được nơi này, tội nhân lại sinh vào bãi cát sắt nóng phát lửa. Vừa giẫm chân lên cát, toàn thân tội nhân liền bị thiêu. Chưa kịp nguôi thì họ đã sống lại và tự ăn lưởi mình. Ăn rồi, lưởi sinh trở lại. Do nói láo nên họ bị người khác ăn thịt và tự ăn lưởi mình.

Khi ấy, Đức Thế Tôn nói kệ:

Cam lồ và thuốc độc

Đều ở trong lưởi người

Nói thật thành cam lồ

Nói láo thành thuốc độc.

Người nào cần cam lồ

Thì phải nên nói thật

Người nào thích thuốc độc

Thì cứ việc nói láo.

Trúng độc chưa chắc chết

Nói láo nhất định chết

Người nào mà nói láo

Thì xem như đã chết.

Nói láo không lợi mình

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Cũng chẳng lợi cho người
Mình người đều không ưa
Vì sao lại nói láo?
Người nào hay phân biệt
Lại ưa thích nói láo
Thì sẽ mắc khổ não
Hơn rớt trên đao lửa.
Thuốc độc tuy rất ác
Nhưng chỉ giết một thân
Còn nghiệp ác nói dối
Làm hại trăm ngàn thân.
Bậc Trí bảo thật ngữ
Là chánh pháp của người
Trang điểm người giữ giới
Chỉ bày đường giải thoát.
Chúng sinh tự tạo nghiệp
Bị nước ái cuốn trôi
Đức Phật bảo thật ngữ
Là thuyền bè tốt nhất.
Từ đầu cho đến cuối
Lưỡi ái trói thế gian
Chỉ thật ngữ cứu được
Đức Phật nói như vậy.
Thật ngữ chặt phiền não
Như búa đốn ngã cây
Búa chặt vẫn còn sống
Lời dối chặt thì chết.
Nói thật lợi hai đời
Là kho báu vô tận
Sinh ra nhiều cửa cải
Hơn hết thấy các pháp.
Công đức nói thật này
Sinh ra quả rất vui
Người trí bỏ vọng ngữ
Người thấy thật đều bỏ.*

Người nào nói láo thì thường bị thiêu đốt, bị ăn thịt suốt vô lượng năm. Hễ còn nghiệp ác là họ còn chịu khổ không dứt. Đến khi nghiệp ác hết thì họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngựa quỳ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì thường tranh cãi và thường bị thua, không có ai tin lời người ấy. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Người nào chuyên nói dối phải chịu quả báo rất cực khổ ở địa ngục.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiêu hoán xem còn nơi nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có nơi khác tên Hỏa man là vùng thứ mười bốn thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy có người thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu nên bị đọa vào ngục Hỏa man thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Nghiệp và quả báo đã nói ở trước. Nay nói về vọng ngữ.

Có người vi phạm pháp chế của tập thể và bị mọi người phát hiện. Người ấy sợ bị phạt nên nói dối là mình không có phạm. Do nghiệp ác ấy, khi chết, người đó bị đọa vào ngục Hỏa man thuộc địa ngục Đại khiếu hoán chịu khổ não lớn như đã nói ở trước. Địa ngục này có đầy đủ nỗi khổ mà tội nhân ở các địa ngục trước phải chịu. Ngoài ra còn có những nỗi khổ nặng nề hơn. Tội nhân bị ngục tốt bắt bỏ lên tấm sắt nóng phát lửa rồi lấy tấm sắt khác đè lên và ra sức mài xát, khiến cho toàn thân đều nát bấy, có màu đỏ như màu của cây kim-thư-ca. Vì bị tấm sắt ép nên họ mới ra nông nỗi đó. Khi ngục tốt gỡ tấm sắt lên thì máu, thịt, mỡ vụn bám khắp thân thể tội nhân.

Chịu nỗi khổ này xong, tội nhân rất sợ ngục tốt nên chạy đến nơi khác mong được cứu giúp, che chở và thấy có sông lớn chứa đầy tro nóng. Vì sợ ngục tốt tiếp tục hành hạ như trước, nên tội nhân nhảy xuống sông. Khi đã lội xuống sông, gân, xương và tất cả các bộ phận của thân đều tan chảy giống như là cục sữa, nhưng họ lại không chết. Do sức mạnh của nghiệp ác, ở địa ngục ấy tre mọc dày đặc và đều phát lửa.

Ở cõi người, lúc gió thổi mạnh làm cháy rừng khô nhưng không đốt chúng sinh, còn ở ngục Hỏa man thì chúng sinh đầy khắp trong đó và bị thiêu đốt không sót chỗ nào. Bị thiêu nấu, họ kêu la inh ỏi và chạy khắp bốn phía mong được cứu giúp, che chở. Hễ còn nghiệp ác là họ còn chịu khổ không dứt. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngạ quỷ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì ăn nói khó khăn chậm chạp, không chân chánh, nói điều gì với vài người bà con mà cũng không nói được rõ ràng, thì làm sao có thể nói khôn khéo ở nơi đông người. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn vùng nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có vùng khác tên Thọ phong khổ là vùng thứ mười lăm thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì mà chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy có người thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu, nói láo nên rơi vào ngục Thọ phong khổ thuộc địa ngục Đại khiếu hoán. Nghiệp và quả báo của việc sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu đã nói ở trước. Nay nói về vọng ngữ.

Có người đã hứa cúng dường cho Phật, Pháp, Tăng vật gì đó hoặc nhiều hoặc ít, nhưng về sau lại nói là không có hứa, khiến chúng Tăng thường mong đợi mà không có nên bị trở ngại, hoặc là người ấy hứa cho người khác vật gì mà không cho làm người kia bị trở ngại.

Do nghiệp nói láo ấy, khi chết người này bị đọa vào ngục Thọ phong khổ thuộc địa ngục Đại khiếu hoán chịu khổ não lớn. Nơi ấy có tất cả những nỗi khổ mà tội nhân ở các địa ngục trước phải chịu. Ngoài ra, ở đó còn có những nỗi khổ dữ dội hơn. Nơi ấy có mũi kim nhọn bằng sắt nóng nhỏ mà dài, rất bén và phát lửa. Ngục tốt cầm kim bén ấy đâm tội nhân khiến họ rất đau khổ, kêu la âm ỉ. Khi họ kêu la, kim vào đầy trong miệng ghim đầy lưỡi giống như là cái ống đựng tên, bên trong cắm đầy những mũi tên.

Đã chịu nỗi khổ này, tội nhân không thể kêu gào, la khóc. Nỗi khổ bị kim châm này là lớn nhất không có gì sánh bằng. Do nói láo, lừa dối cả mình lẫn người, nên nay mới chịu khổ này ở trong địa ngục, bị kim châm khắp toàn thân giống như là lông, khiến

cho tất cả các bộ phận của thân đều bị hư hoại. Chịu nỗi khổ đó xong tội nhân bị nghiêng ngửa, nhào lộn. Lúc bị nghiêng ngã, các cây kim đua nhau chích tội nhân. Vì kim chích như vậy, tội nhân bị bế khí nên kêu gào hết sức mà không ra tiếng. Nếu họ nhỏ hết kim thì có thể kêu được còn không thì chẳng kêu được tiếng nào.

Chịu nỗi khổ này rồi, tội nhân nằm lăn lộn, quần quai trên đất sắt phát lửa, đứng lên rồi lại té xuống, không ngừng cử động quay cuồng. Ngực tốt cầm búa lớn, chĩa sắt, gông sắt, chày sắt để chặt, đâm, đánh, nện tội nhân. Suốt vô lượng năm họ chịu khổ não lớn do nghiệp nói láo gây ra. Hễ còn nghiệp ác là họ còn chịu khổ không dứt. Đến khi nghiệp ác hết, họ mới thoát khỏi địa ngục ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào loài ngạ quỷ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì nghèo nàn, khổ sở, nói điều gì cũng không được ai tin, đi xin khắp nơi, có người hứa nhưng không cho, cuộc sống rất túng thiếu. Đó là quả báo của nghiệp ác còn sót lại.

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát địa ngục Đại khiếu hoán xem còn nơi nào khác nữa. Vị ấy thấy, nghe, biết còn có nơi khác tên Thọ vô biên khổ là vùng thứ mười sáu thuộc địa ngục ấy.

–Do nghiệp gì mà chúng sinh sinh ở nơi này?

–Vị ấy thấy có người thích và thường sát sinh, trộm cắp, tà hạnh, uống rượu, gây ra nghiệp và quả báo như đã nói ở trước. Nay nói về vọng ngữ.

Có nhiều người đi biển buôn bán và gặp phải người thông đồng với kẻ cướp, Những tên cướp bảo người dẫn đường đừng dẫn khách buôn vào đường kia mà phải đi con đường này để chúng chiếm đoạt của cải và cùng chia với nhau.

Những người lái buôn thuê người dẫn đường ấy và nói:

–Ông dẫn chúng tôi đến nơi có vật báu chúng tôi sẽ cho ông của cải.

Người dẫn đường nhận lời và họ hứa với nhau một cách chắc chắn. Thế nhưng, người dẫn đường không dắt các người lái buôn đi theo con đường đến chỗ có của báu mà lại đi đường có giặc cướp. Trước đó, giặc cướp đã bàn bạc với người dẫn đường là dựng sào treo cờ màu xanh để làm tín hiệu. Người dẫn đường thấy tín hiệu ấy nhưng không nói là có giặc cướp.

Thấy lá cờ xanh ấy, các thương nhân hỏi người dẫn đường:

–Ở chỗ lá cờ xanh chắc là có giặc cướp?

Người dẫn đường đáp:

–Không có.

Các thương nhân cho là người ấy nói thật nên không đề phòng, vì vậy khi đến chỗ giặc cướp thì bị chúng cướp hết tất cả của cải. Người dẫn đường cũng tham gia cướp bóc. Do nghiệp ác đó, khi chết người ấy bị đọa vào ngục Thọ vô biên khổ thuộc địa ngục Đại khiếu hoán chịu khổ não lớn. Ngục ấy có đầy đủ tất cả khổ não mà tội nhân ở các ngục trước phải chịu. Ngoài ra còn có những nỗi khổ khác dữ dội hơn. Ngực tốt dùng kẽm sắt phát lửa rút lưỡi tội nhân ra. Rút xong, lưỡi sinh lại còn non yếu đã bị rút tiếp. Ngực tốt lại dùng kẽm móc mắt ra. Móc xong, mắt khác sinh ra còn non yếu đã bị móc tiếp. Ngực tốt lại dùng dao bén và mỏng róc khắp thân tội nhân. Lại có trùng tên Đoạn ăn ruột tội nhân.

Lại có nơi khác đất toàn màu xanh mà lại tối đen, tội nhân vào trong đó. Do nghiệp ác, có cá ma-kiệt, trong ngoài đều bốc lửa ăn thịt tội nhân. Cá ma-kiệt này có miệng, móng, răng bằng kim cang phát lửa. Nó chộp lấy tội nhân và nhai ngấu nghiến

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

khiến toàn thân tội nhân nát như bột. Thoát được miệng cá, tội nhân liền lọt vào bụng chứa đầy lửa của nó. Suốt vô lượng năm, tội nhân thường ở trong bụng cá, thường bị thiêu đốt rất là đau khổ, không khí trong ấy không thông suốt và rất ít ỏi. Do chính miệng lưỡi họ gây ra nghiệp ác vọng ngữ, nên nay bị thiêu đốt dữ dội trong bụng cá, thân thể tan nát, sau đó lại bị lửa địa ngục thiêu, bị lửa xanh thiêu.

Đốt tội nhân xong, ngục tốt lại nói kệ trách họ:

*Việc nói lời vọng ngữ
Là nhân của địa ngục
Trước đã tạo nhân khổ
Kêu la có ích gì?
Vọng ngữ là lửa lớn
Có thể thiêu cạn biển
Nó thiêu người nói láo
Giống như thiêu cây cỏ.
Người nào bỏ thật ngữ
Và nói lời vọng ngữ
Kẻ ngu ác như vậy
Bỏ của báu lượm đá.
Ai không tự thương thân
Lại ưa thích địa ngục
Bị ngọn lửa vọng ngữ
Đốt thân ở nơi này.
Thật ngữ rất dễ được
Tô điểm cho mọi người
Bỏ thật ngữ, nói láo
Đến nơi này do si.
Vì sao bỏ công đức
Tối thắng của nói thật
Giữa cam lồ và độc
Sao chọn lấy chất độc.
Gây họa mắc quả xấu
Thường ở trong địa ngục
Hủy bỏ công đức mình
Đến địa ngục rất ác.
Bạc trí bảo vọng ngữ
Là hạt giống gây khổ
Thật ngữ gốc của vui
Vậy không nên nói láo.
Tất cả đều yêu mến
Người nói lời chân thật
Không ưa kẻ nói láo
Vậy không nên nói láo.
Người nào nói chân thật
Thường vui sướng như trời
Kẻ nào nói vọng ngữ*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Thường chịu khổ địa ngục.
Nếu không tạo nghiệp lành
Mà gây vô lượng ác
Chịu vô lượng khổ não
Nay hối tiếc sao kịp.
Làm lành được quả lành
Gây ác chịu quả ác
Người trí xả bỏ ác
Ưu thích làm việc lành.
Thật ngữ là tốt nhất
Nói dối là xấu nhất
Bỏ lỗi, giữ công đức
Là người thù thắng nhất.*

Trách tội nhân xong, ngục tốt tạo ra vô lượng khổ não. Suốt vô lượng năm, tội nhân chịu khổ như vậy đến khi nghiệp ác hết thì họ mới thoát được nơi ấy. Nếu có nghiệp lành trong quá khứ đã chín, không sinh vào hàng ngục quỷ, súc sinh mà sinh làm người, ở nơi tương ứng với nghiệp, thì nghèo thiếu, khổ sở, thường sợ hãi tất cả mọi người, làm người nô bộc, phải làm việc cực nhọc, là người hạ tiện, nói gì cũng không ai tin, thường chịu khổ não. Đó là quả báo của việc nói dối.

